

Daudzpusējās attīstības bankas - ieguldījumi aprites ekonomikā sniedz sociālus, ekonomiskus un vides ieguvumus

Avots: EIB

- **Jaunā ziņojumā par aprites ekonomiku teikts, ka valstis un uzņēmumi cenšas samazināt savu resursu ietekmi, lai samazinātu izmaksas, mazinātu risku piegādes ķēdēs un samazinātu atkritumu daudzumu.**
- **Daudzpusējās attīstības bankas (MDB) strādā, lai veicinātu aprites ekonomiku, izmantojot plašu instrumentu spektru un koncentrējoties uz dažādām nozarēm.**
- **Jaunajā ziņojumā atspoguļoti 20 aprites ekonomikas projekti, kurus finansē MDB tādās jomās kā plastmasa, kritiski svarīgas izejvielas, tekstils, pārtika un elektroniskie atkritumi.**

Apvienoto Nāciju Organizācijas Klimata pārmaiņu konferencē (COP29) Baku, Azerbaidžānā, daudzpusējās attīstības bankas (MDB) prezentēja savu pirmo kopīgo ziņojumu par aprites ekonomiku: [“Aprites ekonomika kustībā”](#).

Ziņojumā sniegti 20 detalizēti gadījumu pētījumi no visas pasaules un dažādām jomām, sākot no atkritumu apsaimniekošanas un pārtikas līdz būvniecības nozarei, plastmasai, tekstilizstrādājumiem, bateriju otrreizējai pārstrādei un kritisko izejvielu reģenerācijai. Pētījumi sniedz pārskatu par MDB atbalstu aprites ekonomikai, kas aptver konsultāciju pakalpojumus, finansiālu atbalstu valdībām, privātā sektora ieguldījumus un atbalstu finanšu sektoram.

Pamatojoties uz konkrētiem piemēriem, ziņojumā sniegtas sešas galvenās atziņas:

- **Neraugoties uz neviendabīgo politikas regulējumu, ieguldījumi aprites ekonomikā neaprobežojas tikai ar valstīm**

- ar augstiem ienākumiem, bet pasaulē, tostarp valstīs ar vidējiem un zemiem ienākumiem, tie kļūst aizvien populārāki.
- Daudzpusējās attīstības bankas kā grupa piedāvā plašu produktu klāstu aprites ekonomikas attīstībai un atbalstam, sākot ar pielāgotiem aizdevumiem un investīcijām un beidzot ar konsultāciju atbalstu.
 - Privātais sektors aktīvi iesaistās aprites ekonomikā, taču, lai pilnībā izmantotu aprites ekonomikas sniegtās iespējas, ir nepieciešams labvēlīgāks tiesiskais regulējums.
 - Pilsētas var inkubēt inovācijas un veicināt rīcību.
 - Finanšu sektoram ir izšķiroša nozīme, lai uzlabotu aprites ekonomikas uzņēmumu piekļuvi finansējumam, taču tam ir nepieciešamas vadlīnijas, kā izmantot šīs iespējas.
 - Daudzpusējās attīstības banku aprites ekonomikas intervences pasākumos ir aktīvi jāiesaista un jāatbalsta neaizsargātākie iedzīvotāji un neformālais sektors.

“Āfrikas Attīstības banka atzīst aprites ekonomikas pārveides potenciālu, kas, izmantojot reģeneratīvas prakses un efektīvu resursu izmantošanu, rada jauniešu nodarbinātību un ekoloģiskus ieguvumus. Ar Āfrikas aprites ekonomikas instrumenta (ACEF) starpniecību Banka ir apņēmusies turpināt dot Āfrikas valstīm iespēju izmantot daudzās iespējas, ko sniedz pāreja uz aprites ekonomiku,” uzsvēra Āfrikas Attīstības bankas Klimata pārmaiņu un zaļās izaugsmes direktors Dr. Entonijs Njongs.

“Aprites ekonomika nodrošina noderīgu sistēmu un visaptverošus risinājumus, lai risinātu trīskāršo planētas krīzi - bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, piesārņojumu un klimata pārmaiņas,” sacīja ADB Klimata pārmaiņu un ilgtspējīgas attīstības departamenta Vides direktors Joko Vatanabe. *“ADB Vides rīcības plāns, kas tiek publicēts COP29 laikā, nosaka ceļveidi dabai labvēlīgu investīciju palielināšanai, tostarp pasākumus, kas saistīti ar aprites ekonomikas veicināšanu Āzijā un Klusā okeāna reģionā.”*

Gianpiero Nacci, ERAB Ilgtspējīgas uzņēmējdarbības un infrastruktūras direktors, norādīja: *“Šis ziņojums ir apliecinājums pieaugošajai sadarbībai starp daudzpusējās attīstības bankām, kas tagad aptver arī aprites ekonomiku. Kā grupa mēs cenšamies palīdzēt uzņēmumiem samazināt atkritumu daudzumu, uzlabot resursu efektivitāti un veidot noturīgas piegādes ķēdes. ERAB*

esam apņēmušies veicināt inovācijas aprites risinājumu jomā visos mūsu reģionos."

"Aprites ekonomika ir spēcīga pārmaiņa, kas nodrošina izaugsmi mūsu planētas iespēju robežās," sacīja EIB viceprezidents [Ambroise Fayolle](#), kas atbildīgs par vides, klimata pasākumu un aprites ekonomikas finansēšanu, "Tā prasa veidot drosmīgas partnerības un dalīties zināšanās, lai veicinātu un paplašinātu ietekmīgus risinājumus. EIB kā Eiropas Savienības klimata banka ir apņēmusies palielināt atbalstu ieguldījumiem visā pasaulē klimata pasākumu, vides ilgtspējas un aprites ekonomikas jomā."

"Finanšu sektoram ir izšķiroša nozīme pārejas uz aprites ekonomiku veicināšanā, novirzot investīcijas un radot inovatīvus finanšu instrumentus, kas atbalsta aprites uzņēmējdarbības modeļus un risinājumus, kas vērsti uz resursu efektīvu izmantošanu, atkritumu samazināšanu un pārdomātu dizainu," teica IDB Invest stratēģijas direktors Gabriels Azevedo. "Aprites ekonomikas ieviešana ne tikai paver uzņēmējdarbības iespējas ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei, bet arī spēlē nozīmīgu lomu klimata krīzes risināšanā."

*"Klimata pārmaiņu, dabas izzušanas un piesārņojuma sekas pirmām kārtām izjūt jaunattīstības valstis. Mēs vairs nevaram uzturēt planētas dzīvotspēju ar lineāru ekonomiku, kas aug tagad un attīrās vēlāk. Pāreja uz aprites principiem var atbalstīt darbavietas un valstu konkurētspēju, taču tam ir nepieciešami labāki noteikumi. Aprites ekonomika paver milzīgas iespējas privātajam sektoram. Daudzpusējās attīstības bankām var būt būtiska loma, atbalstot valstis, lai radītu atbilstošu politisko vidi, kas ļautu piesaistīt privātā sektora investīcijas, kuras izmantotu aprites ekonomikas piedāvātās iespējas," sacīja Pasaules Bankas globālā vides direktore Valerija Hikija (*Valerie Hickey*).*

Savā [vienotajā redzējumā](#), kas tika prezentēts Pasaules aprites ekonomikas forumā Briselē šā gada aprīlī, daudzpusējās attīstības banku darba grupa apņēmas veicināt zināšanu apmaiņu ar privāto sektoru, pilsonisko sabiedrību un vietējām, reģionālajām un valsts iestādēm. MDB darba grupas locekļi ir Āzijas Attīstības banka (ADB), Āfrikas Attīstības banka (AfDB), Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (ERAB), Eiropas Investīciju banka (EIB), Amerikas Attīstības banka un IDB Invest un Pasaules Bankas grupa (Pasaules Banka un IFC).

Pamatinformācija

Āfrikas Attīstības banka (AfDB) ir starptautiska institūcija, kuras mērķis ir veicināt Āfrikas valstu, kas veido AfDB reģionālās dalībvalstis (RMC), ilgtspējīgu ekonomisko attīstību un sociālo progresu. www.afdb.org.

Āzijas Attīstības banka (ĀADB) ir apņēmusies veidot pārtikušu, iekļaujošu, noturīgu un ilgtspējīgu Āziju un Klusā okeāna reģionu, vienlaikus turpinot centienus izskaust galēju nabadzību. Tā ir dibināta 1966. gadā, un tās īpašnieki ir 69 dalībnieki - 49 no reģiona.

Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (ERAB) ir starptautiska banka, kas veicina privātā sektora attīstību un uzņēmējdarbības iniciatīvu 36 valstīs trīs kontinentos. www.ebrd.com.

Eiropas Investīciju banka (EIB) ir Eiropas Savienības ilgtermiņa aizdevumu iestāde, kas pieder tās dalībvalstīm. Tā nodrošina ilgtermiņa finansējumu stabiliem ieguldījumiem, lai veicinātu ES politikas mērķu sasniegšanu.

Amerikas Attīstības banka (Inter-American Development Bank - IDB) ir veltīta dzīves uzlabošanai visā Latīņamerikā un Karību jūras reģionā. IDB ir dibināta 1959. gadā, un tā sadarbojas ar reģiona publisko sektoru, lai izstrādātu un nodrošinātu iedarbīgus, inovatīvus risinājumus ilgtspējīgai un iekļaujošai attīstībai. Izmantojot finansējumu, tehnisko pieredzi un zināšanas, tā veicina izaugsmi un labklājību 26 valstīs. www.iabd.org.

IDB Invest ir daudzpusēja attīstības banka, kas ir apņēmusies veicināt tās dalībvalstu ekonomisko attīstību Latīņamerikā un Karību jūras reģionā, izmantojot privāto sektoru. IDB Invest finansē ilgtspējīgus uzņēmumus un projektus, lai sasniegtu finansiālus rezultātus un maksimāli veicinātu reģiona ekonomisko, sociālo un vides attīstību. IDB Invest pārvalda aktīvu portfeli 21 miljarda ASV dolāru apmērā un vairāk nekā 394 klientus 25 valstīs, un tā piedāvā inovatīvus finanšu risinājumus un konsultāciju pakalpojumus, kas atbilst klientu vajadzībām dažādās nozarēs. www.idbinvest.org.

Pasaules Bankas grupa strādā, lai veidotu no nabadzības brīvu pasauli uz dzīvotspējīgas planētas, apvienojot finansējumu,

zināšanas un pieredzi. Tajā ietilpst Pasaules Banka, tostarp Starptautiskā Rekonstrukcijas un attīstības banka (ERAB) un Starptautiskā Attīstības asociācija (IDA), Starptautiskā Finanšu korporācija (IFC), Daudzpusējā ieguldījumu garantiju aģentūra (MIGA) un Starptautiskais ieguldījumu strīdu izšķiršanas centrs (ICSID). Sīkāku informāciju var atrast www.worldbank.org, ida.worldbank.org/en/home, www.miga.org, www.ifc.org un www.icsid.worldbank.org.